

Datum:	8 februari 2022	Zaaknummer: 493449
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Wethouder Koenraad	
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal	
Steller:	W. Molenaar	
Kopie aan:		
Onderwerp:	Voortgang Programma VerduurSamen	
Bijlage:	Programma VerduurSamen	

Kennisnemen van

De actuele stand van zaken (1 januari 2022) van de acties die zijn opgenomen in Programma VerduurSamen.

Inleiding

In 2021 is het Programma VerduurSamen opgesteld. Met dit programma is weergegeven hoe de transitie richting een duurzame en toekomstbestendige samenleving eruit ziet. Het Programma is een vervolg op Roosendaal Futureproof en is een reisgids voor Expeditie Duurzaam Roosendaal voor 2021 en 2022.

In het Programma VerduurSamen is per pijler (1.Samenwerking, draagvlak en communicatie, 2. Energietransitie, 3. Schone mobiliteit, 4. Natuurstad en 5. Circulair leven) een aantal concrete actiepunten opgenomen. Bij vaststelling van het Programma is besloten de voortgang te monitoren en aan u ter kennisgeving mee te delen. Met bijgevoegd overzicht geven we u een stand van zaken op 31 december 2021.

Informatie/kernboodschap

Door het inzichtelijk maken van de actuele stand van zaken van de acties uit Programma VerduurSamen wordt duidelijk waar de komende periode extra aandacht aan dient te worden gegeven. Een groot aantal acties is in 2021 of eerder opgestart. Enkele projecten zijn succesvol afgerond en een aantal onderwerpen is belegd in reguliere werkzaamheden.

In bijgevoegd overzicht zijn alle pijlers uit Programma VerduurSamen opgenomen. Hierbij is aangegeven welke acties zijn afgerond of waar nog een vervolgactie op dient te komen. In de laatste kolom is een toelichting gegeven op de acties, ontwikkelingen en resultaten en eventueel een doorkijk naar 2022.

Consequenties

Met ons bestuursakkoord "Roosendaal Duurzaam, Sterk, Aantrekkelijk" zijn de ambities op het gebied van duurzaamheid de laatste jaren vergroot. Deze ambities zijn vertaald in het Programma VerduurSamen. Daarnaast volgen er vanuit het Klimaatakkoord verplichtingen voor gemeenten. In 2021 zijn grote stappen gezet op bijvoorbeeld onderwerpen als de Regionale Energie Strategie (RES) en TransitievisieWarmte (TVW), welke in 2022 verder uitgewerkt worden en/of in uitvoering worden gebracht.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg(procedure)

De raad wordt geïnformeerd en meegenomen over een aantal acties uit het Programma die in 2022 gepland zijn. Verder zal het vervolg op Programma VerduurSamen worden vormgegeven en hierin zal de Raad worden meegenomen.

Bijlagen

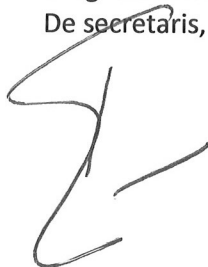
1. Voortgang Programma VerduurSamen 2021.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

ba



A. Hendriks
1^e loco GS.



In de kolom Doorlopend tot 2022 wordt aangegeven of voor deze doelstelling nog een actie in 2022 nodig/gewenst is.

Tussentijdse voortgang van Programma VerduurSamen

Pijler	Doelstelling	Toelichting op project	Doorlopend tot 2022	Stand van zaken
Draagvlak, samenwerking en communicatie				
	Communicatiestrategie maken	Samen met communicatie hebben we een strategie geschreven. In deze strategie geven we invulling aan het bereiken en betrekken van inwoners bij de verduurzaming van Roosendaal.	Nee	De communicatiestrategie is in 2021 succesvol opgesteld. In de komende jaren wordt hier uitvoering aan gegeven. In oktober organiseerden we voor het eerst bewonersactiviteiten rondom de Dag van de Duurzaamheid. O.a. het Festival der Mogelijkheden in KaaiDuurzaam (het voormalig EKP-gebouw). Voornemen is om hier een jaarlijks terugkerend evenement van te maken.
	Nispens Energie Collectief (NEC)	Het doel van het Nispens Energiecollectief is de aanstaande energietransitie te bespreken met de bewoners in de vorm van een brede dorpsdialoog, over verduurzaming de brede zin van het	Ja	Op dit moment kiest NEC bewust nog geen richting maar willen de uitkomst van een brede dorpsdialoog volgen.

		woord. Gemeente houdt vinger aan de pols.		
	Stichting Energietransitie Roosendaal (StER)	De StER heeft zich flink ontwikkeld in 2021. Ze hebben een belangrijke rol in de RREW (regeling reductie energieverbruik, TEBDJZ (Thuis Energie Besparen Doe Je Zo) en in het opstellen van de Transitievisie Warmte.	Ja	De StER heeft inmiddels 8 opgeleide energiecoaches en is voornemens dit in 2022 verder uit te breiden. Daarnaast zal de gemeente de StER actief blijven betrekken bij diverse projecten (zoals het herschrijven van de zonnevisie, RREW en energiearmoede)
	MEC (milieu educatief centrum)	Het MEC en de gemeente werken al jaren goed samen. Het MEC volgt waar mogelijk de ontwikkelingen op het gebied van milieu, natuur(educatie) en duurzaamheid en beleid van de gemeente en verwerkt dit in hun plannen. Voor 2022 zijn de voorgenomen activiteiten van het MEC afgestemd.	Ja	De gemeente en MEC hebben een goede samenwerking en zullen deze ook in 2022 voorzetten. De focus ligt op het informeren en activeren van kinderen op een breed milieu-educatief terrein.
	Duurzaamheids peiling onder bevolking	Voor TVW is de betrokkenheid en input van inwoners ingevuld middels een enquête en inwonersavonden. Voortgang en cijfers over duurzaamheid binnen de gemeente zijn terug te vinden in de duurzaamheidsmonitor.	Nee	De duurzaamheidsmonitor zal continue geüpdatet worden om inwoners en collega's te voorzien van relevante data over duurzaam Roosendaal en het programma VerduurSamen.
	Energie uit Klassieke Molen de Arend	De molen De Arend en de StER hebben een plan voorbereid om de klassieke molen in te zetten voor het opwekken van schone energie. De gemeente zal het Plan van Aanpak beoordelen en zoekt mee naar middelen om het plan mogelijk te maken.	Ja	We onderzoeken of en op welke manier de gemeente dit initiatief kan ondersteunen.

	Thuis energie besparen doe je zo	Met het programma Sociale Innovatie willen de Provincie Noord-Brabant en Enpuls kennis en ervaring opdoen door alle Brabanders, bedrijven en gemeentes bewust te maken van de energietransitie en hun mogelijke bijdrage hierin. Hierin geven we bewoners inzicht in de huidige staat van hun woning. Vervolgens laten we zien hoe ze hier meer comfort, veiligheid en gezondheidsvoordelen in kunnen behalen, op een betaalbare manier.	Nee	De StER heeft inmiddels in 6 woningen (die vallen onder de doelgroep energiearmoede) een scan gedaan en de inwoners van advies voorzien. Het project is eind 2021 afgerond. We evalueren de geleerde lessen en zetten deze in bij komende projecten.
Energietransitie gebouwde omgeving				
	TVW 1.0: vaststellen visie	De TVW is door de gemeente samen met de belangrijkste stakeholders (oa. Alwel, StER, Enexis Netbeheer) opgesteld. Inwoners zijn betrokken via social media, een enquête en een bewonersavond. De gemeenteraad is via twee thema-avonden bij de totstandkoming van de visie betrokken. TVW is vastgesteld in december 2021. Isoleren en besparen is een belangrijke eerste stap bij het aardgasvrij maken van woningen, ongeacht op welke manier dat in de toekomst vorm krijgt.	Ja (uitvoering)	De TVW is eind 2021 vastgesteld door college en Raad. Zoals in de visie wordt beschreven wachten we op middelen van het Rijk en op de warmtewet 2.0 voordat we overgaan op concrete uitvoering. Wel starten we vast in een aantal kansrijke wijken en blijven we op zoek gaan naar koppelkansen. In 2022 krijgt dit vervolg middels wijkuitvoeringsplannen na komst van de warmtewet 2.0 en middelen vanuit het Rijk.

	EKP/ KaaiDuurzaam	Vorbereiding voor invulling van het gebouw is opgestart. Formele startdatum voor duurzame invulling is oktober 2021. De opening en eerste events zijn geweest, waaronder het Festival der Mogelijkheden en het eerste deel van de prijsvraag. Daarnaast is het kader opgesteld voor de duurzame community.	Ja	Op dit moment nemen de eerste partijen intrede in het gebouw. De prijsvraag is in de laatste fase en de eerste community-bijeenkomst wordt georganiseerd. Er staan verschillende activiteiten op het programma om reuring te creëren en de community aan KaaiDuurzaam te verbinden.
	RREW	De gemeente Roosendaal heeft begin 2021 een subsidie van 367.600 euro gekregen van het Rijk en de Regeling Reductie Energieverbruik Wonen. Vanuit deze subsidie zijn verschillende acties georganiseerd. Voor 2022 staan de volgende acties nog op de planning: collectieve actie glasisolatie, webinar energiebesparing huurders, collectieve actie hybride warmtepomp en een tweede collectieve actie zonnepanelen. Middels deze actie informeren, stimuleren en faciliteren we de inwoners van Roosendaal om verduurzamingsmaatregelen te treffen. Dit zijn alle no-regret maatregelen: maatregelen die, ongeacht welke alternatieve warmtebron uiteindelijk gekozen wordt, altijd zullen besparen en waar men dus geen spijt van krijgt.	Ja, het subsidieproject loopt tot eind juli 2022.	Reeds afgeronde acties: buurtactie Energiezuinig Wonen in wijken Kortendijk A en C (95 inwoners bereikt met adviesrapport woning verduurzamen), Collectieve actie Zonnepanelen (65 inwoners aanwezig op informatieavond, 100 offerteaanvragen), ca. 3000 cadeaubonnen koopwoningen en 2000 huurders weggegeven. Totaal bereikte inwoners op moment van schrijven (19/1/22): 1379 huurders, 3457 particuliere huiseigenaren.

	Greendeal Majoppeveld	De Green Deal Majoppeveld is getekend door ondernemersvereniging Majoppeveld, gemeente, Provincie en Waterschap. Uitvoering loopt door in 2022. Deze partijen werken samen om ondernemers en eigenaren op Majoppeveld te helpen om kansen te benutten op het gebied van duurzame energie, circulariteit, mobiliteit en klimaatadaptatie.	Ja	Onderdeel van de Green Deal Majoppeveld is deelname aan de Interreg aanvraag 'Energie Handels Platform'. In deze aanvraag wordt onderzoek gedaan naar het oprichten van groene en duurzame energiesystemen die belasting van het net voorkomen door de energie in de regio te houden. Deze internationale subsidieaanvraag wordt begin 2022 aangevraagd. Daarnaast geeft het projectteam Green Deal Majoppeveld uitvoering aan het bijbehorende uitvoeringsprogramma 'Toekomstbehendig Majoppeveld'. Majoppeveld wordt door veel andere bedrijventerreinen in Nederland gezien als koploper.
	Duurzaamheids kader voor nieuwe (her)ontwikkelingen verwezenlijken	Het EnergieBureau heeft opdracht om met input van verschillende teams en expertises binnen gemeente een richtinggevend kader op te stellen. Dit betreft een intern stuk dat collega's binnen de gemeente moet helpen duurzaamheid een integraal onderdeel van hun werk te laten zijn. Door grootschalig het net op te halen wordt inzichtelijk hoe we als organisatie duurzaamheid beter zouden kunnen implementeren.	Ja	Het eindproduct ca. Q1 2022 opgeleverd. De implementatie start daarna.

	Regionaal Energieloket	Gemeente Roosendaal heeft in 2021 een meerjarig abonnement genomen op Regionaal Energieloket om zo inwoners te voorzien van informatie op het gebied van verduursamen van woningen. Het loket is inmiddels uitgebreid. We waren gestart met enkel een loket voor particulieren; dat hebben we inmiddels uitgebreid met ook een loket voor de zakelijke markt én een loket voor VvE's. Hiermee voorziet Roosendaal in een goede basisvoorziening aan informatie.	Ja	We blijven het www.regionaalenergieloket.nl/roosendaal gebruiken als dé plek waar alle informatie over het verduurzamen van woningen/kantoorpanden/vve's te vinden is. We proberen zoveel mogelijk de inwoners op een laagdrempelige manier te voorzien van praktische informatie. Ook kunnen inwoners gebruik maken van het KCC van Regionaal Energieloket. Daar zitten technische adviseurs aan de telefoon die inwoners direct antwoord kunnen geven op technische verduurzamingsvragen.
Energietransitie/ Opwek				
	RES continueren	In 2021 werd de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) succesvol vastgesteld. Met deze besluitvorming medio 2021 is een belangrijke stap gezet. De RES 2.0 is een doorontwikkeling van de RES 1.0 én een volgende stap in het realiseren van de opgaven in 2030 (uit het Klimaatakkoord).	Ja	Op dit moment bereiden we de RES 2.0 voor, is er aandacht voor burgerparticipatie, worden er haalbaarheidsonderzoeken en koppelkansen voor warmte onderzocht en is er focus op programmeren en prioriteren van grootschalige duurzame opwekking i.v.m. netschaarste.
	RES versnelling zon op daken	Er is vanuit de RES een werkgroep 'versnelling zon op daken', deze is echter vanwege de problematiek rondom transportschaarste/netcapaciteit nog niet gestart. We doen onderzoek naar de	Ja	We nemen een actieve rol aan in de RES werkgroep programmeren en prioriteren waarbij veel aandacht is voor de verdeling van

		zonpotentie op de daken van Roosendaal en brengen onze kansen en bedreigingen in beeld.		beschikbaarheid op het energienet en blijven aandachtig de status en ontwikkelingen volgen.
	Netcapaciteit in de gaten houden met netbeheerder Enexis	Relevant voor zonneparken en beloofde opschalig zon op dak (bedrijven en inwoners) en de programmering binnen de RES-regio	Ja	Enexis neemt deel als stakeholder aan het RES projectteam. Daarnaast zitten we regelmatig met Enexis aan tafel om voor de gemeente de programmering en prioritering te bespreken voor duurzame opwek
	Zon op bedrijfsdaken stimuleren	We versnellen zonopwek met meervoudig ruimtegebruik, rekening houdend met de beschikbare netcapaciteit. Hierbij valt met name te denken aan dakgebonden installaties. Bij dakgebonden zon is er sprake van dubbelgebruik van ruimte, beperkte esthetische impact en een duidelijke koppeling tussen opwek en gebruik van de elektriciteit. We geven daarom een vervolg aan het project Zon op bedrijfsdaken: het opnieuw werven en enthousiasmeren van ondernemers om met Zon op Dak aan de slag te gaan. Dit concentreert zich op SDE-subsidie gebonden projecten waar de beperkingen op het energienet minimaal zijn en de ontwikkelingen van Zon op Dak nog kansrijk is. De kern van de aanpak is een één op één benadering van de meest potentiële bedrijven. Hierin staan de situatie, mogelijkheden en behoeften van de ondernemer zelf centraal. Aan de voorkant van het traject zullen de businesscase, middelen en voorkeuren van de ondernemer bepalen voor welk	Ja	Er is in najaar 2020/voorjaar 2021 voor een gezamenlijk totaal van circa 30.000 m2 bedrijfsdaken aan SDE-subsidie aangevraagd. Goed voor een potentieel zon-PV vermogen van bijna 5.0 Megawatt verdeeld over 6 locaties. Tijdens toekenning van de SDE-subsidie is één aanvraag (de grootste deelnemer met 2.4 Megawatt) afgewezen door RVO i.v.m. budgetuitputting. De overige 5 locaties hebben wij verder mogen ondersteunen in de realisatie van de projecten wanneer er ondersteuning in de vorm van kennis en expertise benodigd is. Zover als wij deze projecten tot op heden monitoren worden deze projecten bouwklaar gemaakt om volgend jaar gebouwd te

		<p>mogelijkheid hij/zij kiest om tot een realisatie te komen. Alleen op die manier realiseert het initiatief commitment bij de ondernemer om door te pakken, en de panelen op zijn dak te realiseren. Voorgesteld wordt om de SDE-aanvraagronde van medio juni 2022 hiervoor te gaan benutten. Ook kleinere projecten (salderen) zullen actief meegenomen worden in de enthousiasmering.</p>		<p>gaan worden. Ondernemers uit Roosendaal zetten daarmee wederom een grote stap in het verduurzamen van het bedrijfsleven.</p>
	<p>Visie op duurzame opwek/zonnevisie</p>	<p>In de gemeentelijke zonnevisie (2018) is ruimte gemaakt voor een maximum aan 75 hectare zon op land. Deze zonneparken zijn momenteel in ontwikkeling. Met het oog op de RES 2.0 evalueren we ons huidige zonnebeleid en gaan we aan de slag met nieuw beleid gericht op duurzame opwek. Deze nieuwe visie zal in een breed proces, met o.a. meerdere inwoners-, stakeholders- en raadsbijeenkomsten, opgesteld worden. In deze nieuwe visie 'duurzame opwek' zal meer aandacht zijn voor zon op daken, participatie, innovatie, meervoudig ruimtegebruik en netschaarste/transportcapaciteit.</p>	<p>Ja</p>	<p>Uit een interne evaluatie is gebleken dat de huidige zonnevisie (2018) op sommige onderwerpen niet goed aansluit bij de RES. Daarnaast moet de zonneladder opnieuw in zijn kracht gezet worden, waarbij zon op dak meer prioriteit moet krijgen. Ook wordt de problematiek rondom netschaarste en transportcapaciteit steeds belangrijker. Roosendaal wil graag klaar zijn voor de toekomst en de huidige zonnevisie kan daar helaas niet in voorzien. De nieuwe visie 'duurzame opwek' zal naar verwachting in Q3 van 2022 middels een raadsvoorstel aan de raad aangeboden worden.</p>

	Verduurzamen gemeentelijke gebouwen	Mogelijkheden voor verduurzaming gemeentelijke gebouwen zijn in beeld gebracht. O.a. onderzoek naar constructieve situatie van buurthuizen i.v.m. mogelijkheden voor PV. Daarnaast doen we onderzoek naar de verduurzaming van de Kring, waarbij ook onderzocht wordt of andere gebouwen in de omgeving aan kunnen sluiten op de energie die op de Kring wordt opgewekt.	Ja	Aanbesteding voor LED in gemeentelijke gebouwen loopt. De aanbesteding voor dakisolatie is afgerond. In de Omganck (aparte aanbesteding) is de lichtinstallatie vervangen door LED (incl. armaturen). Het onderzoek naar de mogelijkheden voor PV is afgerond, de aanbesteding voor aanleggen PV loopt. Daarnaast is er opdracht verstrekt voor de grootschalige renovatie en verduurzaming van de Kring. De architect doet op moment van schrijven onderzoek naar de mogelijke verduurzamingsmaatregelen.
Energietransitie/ Schone Mobiliteit				
	Snelfietsroute F58 realiseren	Snelfietsroute F58: realisatie F58 (BoZ en Etten-Leur) - woon-werk verkeer met de fiets stimuleren.	Ja	Wouwseweg en Plantagebaan zijn gerealiseerd. Werkgeversaanpak (stimulering fietsgebruik werknemers) is opgestart.
	Laadinfrastructuur in Roosendaal vergroten	Laadinfrastructuur: uitrol netwerk strategische laadpalen: stimuleren en faciliteren elektrisch wagenpark in Roosendaal.	Ja	Inmiddels zijn er ca 60 laadpalen volgens het principe 'paal volgt aanvraag' geplaatst of in bestelling gezet.
	Onderzoeken en inrichten van HUB station Bravis	Onderzoek en inrichting HUB station Bravis	Nee	Binnen de plannen voor de Bulkenaar bestaat de wens een HUB te realiseren. Omdat er nog veel onzeker is

				(bijvoorbeeld de OV concessie 2025) kan deze pas in een later stadium concreet worden uitgewerkt
	Deelvervoer op 3 plekken stimuleren	Deelvervoer: in drie gebieden met beperkte parkeerdruk parkeerplaatsen vervangen voor deelmobiliteitsplekken. Hier ook de mogelijkheden van klimaatadaptatiemaatregelen bekijken.	ja	Gesprekken met aanbieder GOSharing zijn opgestart. Deze biedt deelscooters en deelfietsen aan volgens een free floating concept.
	Nieuwe OV concessie 2025 realiseren	Nieuwe OV concessie 2025 (transitie gedeelde mobiliteit) in samenwerking met de Provincie Noord-Brabant realiseren	ja	Gemeente is aangehaakt bij de OV concessie van de provincie
	Voorbeeldproject Clean Energy Hub op Borchwerf II starten	voorbeeldproject Clean Energy Hub op Borchwerf II. Hierbij staat de verschoning van de mobiliteit en in het bijzonder het goederenvervoer van en naar het bedrijventerrein centraal.	ja	Vergunningen zijn in de afrondende fase, start bouw CEH is nu voorzien in kwartaal 2 2022. Logistiek Platform Roosendaal heeft een bijeenkomst georganiseerd in het kader schone brandstoffen en aandacht gevraagd voor de CEH Roosendaal.
Natuur & Klimaatadaptatie				
	Opzetten subsidieregeling Roosendaal Natuurstad	Zoals vastgelegd in Roosendaal Natuurstad stellen we een subsidieregeling op om inwoners een financieel steuntje in de rug te geven bij het treffen van klimaatadaptatieve maatregelen op eigen grond.	Ja	Naar verwachting gaat de subsidieregeling in maart 2022 live. Inwoners kunnen dan een subsidie aanvragen voor bijvoorbeeld een groen dak of waterdoorlatende verharding.
	Toepassen van natuur- en adaptatiemaatregelen op 5 plekken	Dit wordt toegepast in projecten onder supervisie van Team Beheer	Ja	Dit is opgenomen in de beheerkalender.

	Uitvoeringsagenda Roosendaal Natuurstad maken	Uitvoeringsagenda is gelijktijdig met het visiestuk op- en vastgesteld.	Ja	De uitvoeringsagenda zal in 2022 verder uitgevoerd worden. Daarnaast zullen er extra activiteiten worden uitgevoerd in het kader van de subsidieregeling Roosendaal Natuurstad.
Circulair Leven				
	Circulair ambachtscentrum starten	In het circulair ambachtscentrum gaan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag gegaan. Uit de proef zal blijken of dit een efficiënte manier is om de hoeveelheid grof restafval te verkleinen.	Nee	Fietsenmakerij en de textielsortering zijn opgezet in 2021 en worden in 2022 uitgebreid. De witgoed en ICT reparatie werkplaatsen zijn gereed. De electra test werkplaats wordt 2022 ingericht en het afgiftepunt voor goederen wordt in 2022 verbeterd.